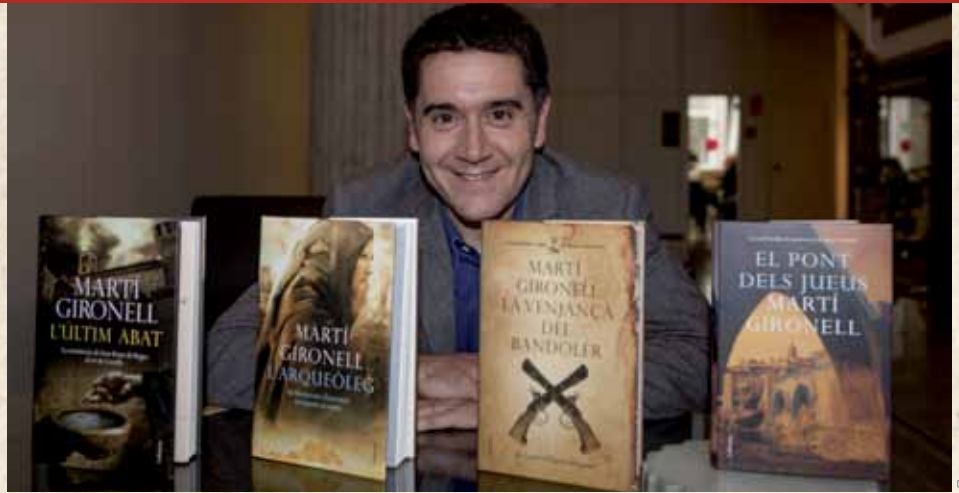

 Fina Araque

Jaume Recoder

Martí Gironell amb els seus quatre llibres, que sempre s'han situat entre els més venuts a Catalunya.

Martí Gironell, escriptor i periodista

“Si el món editorial d'aquest país estigués muntat d'una altra manera, em dedicaria només a ser escriptor”

Arribem cinc minuts tard, és un dia plujós i de mobilitat complicada. Martí Gironell ja ens espera a la porta de TV3. Ens revela que la seva mania és la puntualitat. Avui ja ha acabat la feina de periodista del trànsit a “Els Matins” i abans de “canviar el xip” i d'endinsar-se en les tasques que es deriven de ser un escriptor d'èxit a Catalunya, té un forat per atendre'ns. Li apassiona escriure llibres. Els seus ulls destil·len il·lusió quan parla de les seves novel·les, dels lectors..., però és realista. És molt conscient que els llibres són productes que s'han de vendre i per això està bolcat en els actes promocionals de la seva darrera publicació, *L'últim abat*. Viu a Girona i cada dia es lleva a les quatre de la matinada per explicar les retencions a Televisió de Catalunya ben d'hora. Compaginar les dues facetes li suposa un gran “desgast”, però confessa que de moment el món editorial no li permet dedicar-se exclusivament a fer d'escriptor.

Martí Gironell, escriptor

Ets un dels escriptors més venuts de Catalunya. Sortir cada dia a la televisió creus que t'ajuda?

Ara ja no, però evidentment que al principi un tant per cent de lectors que van començar a llegir Martí Gironell amb el *Pont dels jueus* eren espectadors que tenien curiositat per veure què explicava aquell que surt a la tele. No reconèixer-ho seria negar l'evidència. Tot i això, després de quatre novel·les històriques i altres projectes, pensar que vens perquè surts a televisió jo crec que és fins i tot menystenir els lectors. Els pots enganyar una vegada, dues difícilment, tres ja no i quatre és impensable. Suposo que t'ajuda en el sentit que la gent et té present, però cada vegada em trobo més persones que m'han perdut la pista a la pantalla per l'hora que surto en antena i que em segueixen més per la trajectòria literària. Jo crec que ara ja el fet que treballi a la televisió és un accident.

Com prepares aquest Sant Jordi?

Enguany no tinc cap novetat, perquè *L'últim abat* ja va sortir al novembre i des de llavors porto fent promoció com un boig, recorrent tot Catalunya i part de l'estranger perquè ha sortit en castellà, com els altres llibres, i això vol dir fer tres o quatre presentacions per setmana. És un esforç molt gran, però arribes a Sant Jordi amb molta bona salut. Sempre em preparo Sant Jordi amb moltes ganes perquè és la culminació d'un llarg període i pel contacte amb els lectors, tot i que ja procuro tenir-lo durant tot l'any.

A banda del castellà, t'han traduït a més llengües?

Que et tradueixin al castellà t'obre mercats, perquè fora d'aquí als editors estrangers els costa llegir directament en català. M'ha obert portes a altres mercats com el brasiler, el polonès i l'italià, que m'han traduït dues novel·les, *El Pont dels jueus* i *L'arqueòleg*. I ara estem intentant obrir nous mercats per a *L'arqueòleg* en els països àrabs, i també en els asiàtics i de l'est d'Europa: Rússia, Corea, Xina, Japó... Són tot d'editorials que se l'estan llegint, però que després han de fer el pas definitiu que és apostar-hi i publicar-lo. Costa molt que et publiquin en anglès, francès o alemany, però seguim batallant.

Deixaries la feina de periodista per dedicar-te només a ser escriptor?

Ja fa tres anys que m'ho plantejo. No és una decisió fàcil, a més, els temps que corren tampoc et conviden a fer el pas. Però m'agradaria molt perquè és una feina que m'apassiona. Si el món editorial d'aquest país estigués muntat d'una altra manera i el tant per cent que rep l'escriptor fos un altre i no aquest ridícul 10 o 12%, com a molt el 14% que pots lluitar si véns d'unes bones vendes del teu llibre anterior. Si pogués cobrar un 25 o 30% em permetria viure d'això, però com que no és així, has de compaginar feines. Si tots els esforços els pogués concentrar en la recerca d'informació d'altres novel·les que tinc al cap i a la carpeta d'idees, podria ser molt més prolífic. Podria dedicar-me molt més a aquesta passió que esdevindria professió.

“Va ser un luxe poder escriure des de l'interior de l'escenari de la meua pròpia novel·la”

Gironell davant del mapa continu de trànsit al plató d'“Els Matins”.

Entre aquestes novel·les que tens a la carpeta d'idees n'hi ha alguna que enfilis camí?

Sí, n'hi ha una que fa molt de temps que la vaig començar i l'he anat fent de mica en mica i que espero que si no hi ha res de nou serà la pròxima a publicar-se, però no sé quan: si a finals d'aquest any o a mig any que ve. És una novel·la històrica també, però situada en un període molt diferent.

No t'atreueixes amb altres gèneres?

Amb la novel·la històrica m'hi sento molt còmode, suposo que el fet d'haver nascut a Besalú hi té molt a veure. Intento fer reconeixement a una sèrie de personatges que han passat desapercibuts i, en definitiva, fixar-me en les històries en minúscules que t'ajuden a entendre la història en majúscules. Tot això connecta amb la gent i t'engresca. Però hi ha una novel·la al mig que es diu *Pla de vol*, la gran aventura d'una empresa familiar, que no té res a veure amb la novel·la històrica. També he fet contes i relats per al primer llibre de "La Marató de TV3" i altres projectes que no tenen a veure amb la novel·la històrica i que han funcionat. Han agradat perquè així et veuen en un altre registre. De fet, dels tres projectes que tinc a la carpeta d'idees, dos són històrics i l'altre no.

El protagonista de *L'últim abat*, Pere Frigola, va lluitar contra la castellanització dels monestirs catalans. Un bon argument per a un llibre en l'actual creixement de l'independentisme a Catalunya?

Totalment. Jo vaig trobar la història del pare Frigola a finals del 2010 quan estava amb *L'arqueòleg* i el sentiment independentista encara no s'havia exacerbat. Però en sortir la novel·la al novembre del 2012, passada la manifestació de l'Onze de Setembre, va fer que la història de la novel·la entronqués amb l'actualitat, tot i que no és volgut. He anat a explicar el llibre a Madrid quan he anat a fer promoció i he anat a la COPE, a *El Mundo*, a Intereconomía, el Francino em va dedicar mitja hora per a tot Espanya a la SER, i el sol fet que et convidin ja diu molt. Cosa que a vegades no passa a mitjans d'aquí Catalunya.

Gran part de la gestació de *L'últim abat* va ser en una cel·la del monestir de Sant Benet. Com va ser aquella experiència?

Va ser un luxe poder escriure des de l'interior de l'escenari de la meua pròpia novel·la. Una experiència que va ser única i que difícilment es podrà repetir en un altre llibre. Sortint de TV3 vaig anar moltes tardes a la cel·la monàstica que em servia no només per escriure la novel·la, sinó també per parlar amb gent de la comarca

que et nodria d'una sèrie d'informacions que difícilment pots trobar als arxius, a les biblioteques o als llibres. El valor afegit de la novel·la és l'estada allà i si l'hagués escrit des de casa tindria un altre aire.

Va ser una jugada rodona perquè va servir per enriquir el relat i també com a estratègia comercial?

Jo no oblidó mai que el llibre s'ha de vendre. Vaig tenir la sort que Mòn Sant Benet em va posar totes les facilitats per escriure des del monestir i a més em van oferir obrir una pàgina web per anar explicant les descobertes que anava fent, la gent amb qui em trobava. I tot això està molt bé perquè ja pots anar parlant del llibre abans que surti. Tot i que he de reconèixer que em feia una mica de pànic d'embafar els lectors abans d'hora perquè no sabia quan acabaria d'escriure el llibre i si ho allargaríem massa. La interacció amb els lectors va ser molt profitosa, més enllà que van escollir el títol de la novel·la. També et permet copsar de quin peu calcen les persones que et llegeixen, quins són els seus interessos, inquietuds... i això sempre està bé tenir-ho en compte.

Martí Gironell i el trànsit

Et sents còmode sent l'home del trànsit de TV3?

Quan et claven aquestes etiquetes no et sents còmode mai, però és el que faig, no me n'amago. Tot i que hi ha molta més gent que fa informació del trànsit a TV3: Joan Torroella, Esteve Soler, Cristina Riba, Judith Antequera...

Creus que la informació del trànsit tal com està formulada actualment, és útil a l'usuari?

Jo crec que es podrien fer moltes altres coses i ara que les xarxes socials ho permeten estaria bé tenir una plataforma on totes les administracions i els usuaris poguessin bolcar les incidències que hi ha a la carretera en temps real. D'aquesta

manera també se solucionaria el problema de no arribar arreu del territori. Tot i que la tele és molt llaminera per les imatges, com que la informació del trànsit és viva i canvia constantment, el millor mitjà per informar-ne és la ràdio.

A "Els Matins" heu apostat per un espai de seguretat viària setmanal. Com el valoreu?

A "Els Matins", a banda fer la informació de servei del trànsit, a la part del magazine de cada dia ja es tracten temes de mobilitat i quan se'ns va oferir des de la Fundació Abertis fer una secció setmanal que encara redundés i aprofundís més sobre aquest tema vam decidir apostar-hi perquè en conscienciació i seguretat viàries no n'hi ha mai prou, per desgràcia, i s'hi ha d'insistir com la gota malaia perquè vagi calant.

El copresentes amb la Mireia Sanz. Una víctima d'accident de trànsit que va amb cadira de rodes. Creus que li dona més credibilitat a l'espai?

Jo crec que sí perquè aporta el plus d'una persona que ho ha viscut en la seva pròpia pell. Dona un toc d'atenció que s'ha demostrat que funciona en xerrades i que crec que està molt bé que es traslladi a la televisió. I d'altra banda també fa el missatge positiu i dona esperança a persones que estan passant el mateix.

Catalunya té un bon nivell de conscienciació viària?

Jo crec que aquí hem anat bastant per davant en aquesta matèria. Ho veig amb vosaltres, el Servei Català de Trànsit, amb les campanyes, amb còpies que es fan de projectes que s'han iniciat aquí, amb la reducció de la sinistralitat. S'ha fet molt bona feina, sobretot amb els infants i joves.

Martí Gironell, personalment

No fa gaire el Martí s'ha estrenat en una nova faceta, la de la paternitat. "Quan me'l miro encara no m'ho crec que sigui el meu nen." Té una agenda molt atapeïda i per poder conciliar millor la vida laboral i familiar, la seva dona i el seu fill l'acompanyen a molts actes promociionals de *L'últim abat*. "També és una manera de vincular-los més a aquesta passió que tinc per la literatura i que també vull que formi part de la vida del meu fill, perquè vagi veient la importància dels llibres." Li agrada molt anar al cinema i al teatre i també a córrer i a nedar. "Tot i que amb el ritme de vida que porto no puc practicar gaire aquestes aficions, que requereixen un temps que no tinc." Li agrada cuinar i menjar. "I això sí que ho faig." No té un escriptor preferit: "Vaig bevent i aprenent de tots: Josep Pla, Ken Follet, Noah Gordon, Javier Sierra o Silvia Soler". Haver fet ràdio des dels 14 anys ha fet que la banda sonora de la seva vida estigui formada "per molts grups i cançons, des de The Police fins a Sopa de Cabra". Es perdria per qualsevol racó de la Garrotxa i de l'Empordà, però també pels carrers de París o de Roma. Un consell: si quedeu amb ell, sigueu puntuals. Sempre arriba cinc minuts abans.